

Historisk vänsterframgång i Peru!

Historiskt val i Peru

Efter årtionden av nyliberalt högerstyre tar vänstern presidentposten i Peru!

Söndagens val blev oerhört jämt. Men med 99,395 procent av rösterna räknade har vänsterns Pedro Castillo 50,241 procent av de giltiga rösterna, medan högerextrema Keiko Fujimori har 49,759. Castillos ledning i antal röster är just nu 83 711.

I början av sammanräkningen ledde Fujimori, men det berodde på att städerna räknas först. Och där är hennes stöd ojämförligt. När landsbygdsrösterna började strömma in knappade Castillo in, för att gå om. Han gick upp till en ledning på runt 100 000 röster för att tappa när utlandsrösterna började registreras, då Castillo var nere på ca 50 000 röster. Sedan har det sakta gått upp igen för att nu, som sagt ligga på knappt 84 000. En extremt liten skillnad med tanke på att valmanskåren är ca 25 miljoner, varav ca 75 procent (18,5 miljoner) röstat. Castillos seger verkar i det här läget säker.

Vi publicerar nu denna artikel även om det definitiva resultatet inte är spikat:

Med sin bredbrättade hatt och den överdimensionerade blyertspennan i vädret har Perus Pedro Castillo rest runt i landet och uppmanat de röstande att ställa sig bakom ett rop som blivit speciellt angeläget under denna förödande pandemi: ?Inga fattiga i ett rikt land?.

I ett cliff-hangerval, med en enorm klyfta mellan stad och land; överklass och underklass, verkar det som att landsbygdsläraren, bonden och fackföreningsledaren är på väg att skapa historia genom att knappt besegra den mäktiga extremhögerkandidaten Keiko Fujimori, ättling i landets Fujimoridynasti.

Castillos seger är anmärkningsvärd inte bara för att han är lärare på vänsterkanten, son till illitterata bönder och för att hans kampanjkassa var groteskt underlägset Fujimoris. Utan också för den obevekliga och ständiga propagandan som attackerade honom och som väckte fruktan i Perus medelklass och eliter.

Fujimori ifrågasätter valresultatet och hävdar utbrett valfusk. Hennes stab har bara kunnat peka på några isolerade oegentligheter och så här långt pekar inget på valfusk. Men Fujimori kan ifrågasätta några av rösterna för att fördröja det slutgiltiga resultatet. Och liksom i USA vid det senaste presidentvalet så räcker det med att hävda fusk från den förlorande kandidaten för att skapa osäkerhet och öka spänningarna i landet.

Det påminner om det mediedrev som nyligen hände i Ecuador, där den progressive kandidaten Andrés Arauz knappt förlorade valet, men i Peru är det värre. Grupo El Comercio, ett mediekonglomerat som kontrollerar 80 procent av Perus tidningar, ledde attackerna mot Castillo. De anklagade honom för att vara en terrorist med band till Sendero Luminoso, en gerillagrupp vars konflikt med staten

pågick mellan 1980 och 2002. Den konflikten kostade tusentals döda och en traumatiserad befolkning. Castillos band till Sendero Luminoso är ytlig: medan han var en ledare i Sutep, en fackförening för utbildningsarbetare, sägs Castillo ha varit vän med Movadef, "Rörelsen för Amnesti och Fundamentala Rättigheter", en grupp som sägs ha varit Sendero Luminosos politiska gren. I själva verket var Castillo med i de självförsvarsgrupper som bönderna skapade för att skydda sina samhällen från gerillan och ge skydd mot våld och brott.

Två veckor innan söndagens val massakrerades 18 människor i den lilla landsbygdstaden San Miguel del Ene. Perus myndigheter skyllde omedelbart på resterna av Sendero Luminoso, inblandad i knarkhandel, även om ingen tagit på sig ansvaret ännu. Medierna kopplade attacken till Castillo och hans kampanj för att piska upp fruktan för mer våld om han skulle bli president. Castillo fördömde attacken och påminde om att liknande massakrer skett inför valen såväl 2011 som 2016. Fujimori insinuerade att Castillo var delaktig i dödandet.

Vad gäller ekonomin har Castillo anklagats för att vara en kommunist som vill nationalisera nyckelindustrin och förvandla Peru till ?en grym diktatur? som Venezuela. Anslagstavlor längs Limas genomfartsled ställer frågan: ?Skulle du vilja leva i Kuba eller Venezuela??. Med hänvisning till en eventuell seger för Castillo. Foton i tidningar knyter Castillos kampanj till devalveringen av Perus valuta och varnar för att en seger för Castillo skulle skada fattiga peruaner mest, eftersom företag skulle slå igen eller flytta utomlands. Gång på gång har Castillos kampanj förklarat att han inte är kommunist och att han inte tänker nationalisera industrin men att han vill omförhandla kontrakt med multinationella företag så att en större del av vinsten hamnar i de olika lokalsamhällena.

Samtidigt behandlas Fujimori med silkesvantar av media under kampanjen. En av tidningarna hävdar att ?Keiko garanterar arbete, mat, hälsa och en omedelbar aktivering av ekonomin.? Hennes förflutna som första dam under fadern Alberto Fujimoris brutala regeringstid ignoreras av bolagsmedierna. Hon kan påstå att ?fujimoris besegrade terrorism? utan att ifrågasättas om de fasor som skedde i landet. Bland annat sterilisering av 270 000 (indian)kvinnor och 22 000 män. Hennes far står inför rätta för detta. Han sitter i fängelse för andra människorättsbrott och korruption. Dottern har lovat att släppa ut honom ifall hon vinner. Media har också ignorerat det faktum att Keiko själv är fri tack vare borgen i väntan på en penningtvättutredning. Utan immunitet som president kommer hon förmodligen hamna i fängelse.

Internationella media har inte varit annorlunda i sin partiska rapportering om Castillo och Fujimori. Bloomberg News varnar att ?eliterna skakar? vid tanken på Castillo som president. Financial Times har en rubrik som skriker ut: ?Perus eliter i panik inför utsikten över en hård för vänsterseger i presidentvalet.?

Perus ekonomi har vuxit med imponerande siffror de senaste 20 åren, men den tillväxten har inte gynnat alla. Miljontals peruaner på landsbygden har övergivits av staten. Liksom i många av grannländerna, som Colombia, Chile och Ecuador, har Peru investerat mycket litet i hälsovård, utbildning och andra sociala program. Det har gjort att hälsovårdssystemet krympt och Peru nu har den skamfulla äran av att ha det högsta antalet döda i världen i Covid i förhållande till befolkningen.

Förutom hälsovårdskatastrofen så har peruanerna genomlevt politiskt kaos som kännetecknats av ett mycket högt antal korruptionsskandaler bland höjdare. Landet har haft fyra presidenter på tre år. Fem av de senaste sju presidenterna står inför korruptionsanklagelser. 2020 avsatte och ersatte president Martin Vizcarra (nu själv anklagad för korruption) Manuel Merino. Denna åtgärd fördömdes som en parlamentskupp och ledde till flera dagar av massiva protester. Bara efter fem dagar avgick Merino och ersattes av nuvarande president Francisco Sagasti.

En av Castillos viktigaste krav är att sammankalla till en folkomröstning ifall medborgarna vill ha en ny grundlag eller behålla den nuvarande som skrevs 1993 under Alberto Fujimori och som grundlagsfäste nyliberalismen.

?Den nuvarande grundlagen prioriterar privata intressen före det allmänna intresset, vinst före liv och värdighet?, står det i Castillos plan för regeringen. Castillo föreslår att en ny grundlag innefattar följande: erkännande och garantier för rätten till hälsa, utbildning, livsmedel, bostad och tillgång till internet; erkännande av ursprungsfolken och Perus kulturella mångfald; erkännande av naturens rättigheter; ombilda staten för att fokusera på transparens och deltagardemokrati; en nyckelroll för staten i strategisk planering för att försäkra att det allmänna intresset går först.

Vad gäller utrikespolitik är Castillos seger ett enormt slag mot USA:s intressen i regionen och ett viktigt steg för att aktivera den latinamerikanska integrationen. Han har lovat att gå ur Limagruppen, en grupp av länder som arbetar för att störta regeringen i Venezuela.

Dessutom har Peru Libre uppmanat till att utvisa USAID och stänga USA:s militärbas i landet. Castillo har uttryckt stöd för att motsätta sig OAS och stärka såväl Community of Latin American and Caribbean States (CELAC) som the Union of South American Nations (UNASUR). Segern är också ett gott omen för vänstern i Chile, Colombia och Brasilien som alla kommer att ha presidentval inom det närmaste 1,5 åren.

Castillo står inför en skrämmande uppgift med en fientlig kongress, en fientlig företagssektor, en fientlig press och troligen en fientlig Bidenadministration. Stödet från miljontals arga och mobiliserade peruaner som kräver förändring, tillsammans med internationell solidaritet blir nyckeln för att uppfylla hans kampanjlöften om att ta itu med behoven hos de fattigaste och mest övergivna sektorerna i samhället.

Medea Benjamin, Leonardo Flores, Common Dreams 210608

[Rural Teacher Pedro Castillo Poised to Write a New Chapter in Peru's History](#)

HÄV BLOCKADEN! KANYLER TILL KUBA!

Nu driver vi kampanjen ?Kanyler till Kuba?, för att stödja Kubas vaccinationsarbete i, och utanför Kuba.

GE ETT BIDRAG TILL MEDICIN-INSAMLINGEN! Pg 23 57 15 ? 0 ELLER Swish 123 182 37 72

Ta ett steg till och bli en del av solidaritetsrörelsen!

Bli medlem i Svensk-Kubanska!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)

Swish 123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0